

MÖTESANTECKNINGAR

Geodatarådsmöte

DIARIENUMMER LM2024/011289**DATUM** 2024-02-20**PLATS** SKYPE**NÄRVARANDE**

Patrik André, Skogsstyrelsen

Anneli Bergholm Söder, Länsstyrelsen

David Bendz, SGI

Johanna Bruce, Naturvårdsverket

Britt-Marie Calles, Trafikverket

Pernilla Christensen, SLU

Anna Elvkull, SCB

Christian Haglund, Naturvårdsverket

Lars Harrie, Lunds Universitet

Susanne Karlsson, SMHI

Thomas Klein, Havs- och vattenmyndigheten

Johan Köhler, Rymdstyrelsen

Anna Lagerås, Havs- och vattenmyndigheten

Marianne Leckström, SKR

Anders Lundberg, MSB

Örjan Wallers, Försvarsmakten

Patrik Wiberg, Sjöfartverket

Lovisa Zillén Snowball, SGU

Susanne Ås Sivborg, Lantmäteriet

Magnus Forsberg, Lantmäteriet

Malin Klintborg, Lantmäteriet

Sofia Stjernlöf, Lantmäteriet

Marika Ström, Lantmäteriet

Anna-Lena Fridolfsson, Lantmäteriet (anteckningar)

FRÅNVARANDE

Tommy Danielsson, Kristianstad kommun

Ann-Sofie Eriksson, SKR

Frida Jonsson, Boverket

Åsa Kyrk Gere, MSB

Mötespunkter

1. Inledning

Ordförande Susanne Ås Sivborg öppnade mötet genom att hälsa alla välkomna och särskilt Anna Elvkull, ny representant från SCB och Christian Haglund, ny från Naturvårdsverket.

Dagordningen gicks igenom. Inga synpunkter lämnades på dagordningen eller minnesanteckningarna från föregående möte som därmed lades till handlingarna.

2. Förankring visionen Geodataområdet 2040 – reflektioner

Patrik André berättade om upplägget och gick kort igenom rapporten ”Geodata mot framtiden”, som skickats ut innan mötet.

Magnus Forsberg presenterade tänkt process för fastställande av rapporten. Alla medlemmar i Geodatarådet ska göra en sista översyn av rapporten tillsammans med sin organisation och återkoppla till Magnus innan sista mars. Arbetsgruppen tar sedan hand om inkomna synpunkter och gör en slutlig version som skickas ut under senare delen av april. När detta är slutfört är visionen fastställd och ska vara en ledstång för oss alla och kommer användas i sikte på ny nationell geodatastrategi och kommande översyn av visionen.

Thomas Klein lyfte en önskan att få in miljöperspektivet lite tydligare i rapporten, som diskuterades. Bestämdes att Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen tittar på detta och återkommer till Magnus innan sista mars.

Magnus presenterade sedan förslag på ytterligare arbete som skulle kunna göras under 2024 i riktning mot vision geodataområdet 2040 inom ramen för Geodatarådet. Ett förslag är att under utvecklingsområde finansiering fortsätta den dialog kring finansieringsmodeller som startats upp i arbetet med färdplansuppdraget. Ytterligare förslag är under utvecklingsområde samverkan, att samlas kring hur vi kan utveckla samverkan som ger oss gemensam kraft för utveckling mot geodataområdet 2040. Förslagsvis påbörjas genom en workshop vid nästa tillfälle, som den operativa styrgruppen kan förbereda.

Förslagen diskuterades. Önskemål kom upp att förtydliga frågeställningarna och gärna beskriva vilka närliggande initiativ som pågår och hur allt hänger ihop. Bestämdes att Magnus förtydligar i materialet (bilaga 1).

3. Geodatarådets handlingsplan 2024 – tänkt arbete med de olika nätverken

Magnus gick igenom årshjulet för Geodatarådet och tänkt upplägg för handlingsplansarbetet med nätverk, arbetsgrupper och enskilda aktiviteter, se bilaga 1. Magnus presenterade hur det ser ut just nu med anmälningar till de olika nätverken. Här finns givetvis möjlighet att byta ut eller lägga till deltagare påminde Magnus.

Magnus rapporterade status för handlingsplanen 2024. De olika nätverken är under uppstart, förutom teknik som är en fortsättning på tidigare nätverk.

4. Framtida nationell insamling av bild/scanning

Tobias Lindholm, Emma Hedqvist och Mikael Henriksson, Lantmäteriet informerade om pågående arbete och resultat från uppdraget framtida insamling, se bilaga 2.

Syftet har varit att ta fram förslag på nytt nationellt flygburet insamlingsprogram utifrån samhällets behov. Emma gick igenom behoven som finns och hur insamlingen ser ut idag. Med det som utgångspunkt har en vision tagits fram, och utifrån det ett antal scenarion. Emma gick igenom resultat för de olika scenarierna och vilka nyttor som uppnås. Man har också tittat på vad en ökad insamling skulle innebära för tillhandahållandet.

För det fortsatta arbetet önskar gruppen få dialog med övriga myndigheter i Geodatarådet kring hur ett framtida insamlande kan se ut, och uppmanade alla att ta med sig hem och fundera över vad man vill ha, hur får vi mest nytta och hur respektive myndighet kan bidra. Önskan är att få återkoppling med aktuell kontaktperson senast vecka 10, anmäl till Magnus Forsberg. Flera myndigheter uttryckte sitt intresse.

5. Kompetensförsörjningsplattformen, uppstartad kampanj

Maria Nässert Ericsson, Lantmäteriet, Sofi Almkvist och Linn Norén från Geoforum informerade om kompetensförsörjningsprojektet och den uppstartade kampanjen som pågår för tillfället; ”Sluta gissa om framtiden, svaret finns i Geodata”, se bilaga 3.

Linn visade hur det ser ut på webbplatsen <https://valjgeodata.se/> som lanserades första februari. Här finns information och inspiration om branschen. Förutom de digitala kanalerna har man också tagit fram en roll-up och flyer som kan tryckas upp. Det har också gjorts pressmeddelanden och kommunikation till studie- och yrkesvägledare m.m. Linn uppmanade alla att dela informationen så vi når ut så långt som möjligt.

Dialog hölls kring hur vi kan använda och dra nytta av det som tagits fram och hur plattformen kan utvecklas med mer innehåll. Konstaterades att det här är en bra grund att bygga vidare på, och det krävs långsiktighet för att vi ska nå en förändring.

6. Regeringsuppdraget Färdplan för att fortsätta digitalisera samhällsbyggnadsprocessen – status i arbetet och återkoppling från dialog om finansieringsformer

Malin Klintborg, Lantmäteriet rapporterade om uppdraget och status i arbetet med att ta fram ett förslag till färdplan för fortsatt utveckling mot en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess, se bilaga 4.

Malin gick igenom de aktiviteter som genomförts inom uppdraget. Malin påminde om återkoppling till Magnus från dialogerna om finansieringsmodeller, att ge förslag på lämpliga näringslivsrepresentanter att ha runda bordssamtal med. Likaså för de myndigheter som jobbar med nationella specifikationer; finns det behov av fortsatt regeringsuppdrag eller finansiering för det så återkoppla.

Malin informerade också från mötet med ESV kring finansieringsformer. De ansåg att frågorna var mer på den politiska nivån och att det är dit vi behöver eskalera frågorna.

Malin gick igenom visionen i färdplanen och resultatet man önskar gå in med. Man kommer också rekommendera att tillsätta en nationell samordnare på Regeringskansliet för att hålla ihop utvecklingen mot en digital samhällsprocess på samma sätt som man gjort för hälsodata. Slutligen gick Malin igenom de förslag på behov Lantmäteriet vill lyfta i färdplanen:

- Grunddatadomänsansvar (alt. geodataförordning)
- Uppdrag att i samverkan med Geodatarådet föreslå ny(a) finansieringsform(er) samt en utvecklad fördelning av ansvar och samverkan för en effektiv och säker geodataförsörjning
- Vidareutveckling av tillgängliggörande för gult flöde

Är det någon myndighet i Geodatarådet som inte vill bli omnämnd i det föreslagna regeringsuppdraget, återkoppla i så fall till Malin eller Magnus. Malin avslutade med att om det dyker upp frågor är det bara att höra av sig.

7. Öppna data – status i Lantmäteriets arbete

Mikael Jenssen, Lantmäteriet berättade om status för implementeringen av High Value Datasets (HVD) och dess utmaningar, se bilaga 5.

Lantmäteriet har startat ett projekt som ska säkerställa leverans utifrån kraven för Öppna data-direktivet, det som står i genomförandeakten och den svenska lagen om offentlig sektors tillgängliggörande av data. Det innebär att ta fram de produkter som saknas vad gäller bulk/API på respektive utpekad informationsmängd, och säkerställa en IT-infrastruktur som klarar en hög belastning. En Proof of Concept har startat med några informationsmängder. Det finns en del utmaningar som riskbedömning, integritet och informationsklassningar men den främsta utmaningen är finansieringen från 2025 och framåt.

8. Uppföljning FOI:s rapport om risker och hot med öppna data – reflektioner och fortsatt arbete

Sofia Stjernlöf, Lantmäteriet gav en återkoppling kring arbetet med riskbedömning kring öppna data, se bilaga 6. Sofia informerade att den 2:4 ansökan som lämnats in för ett projekt som ska utmyнна i en metod för att identifiera och bedöma hot och risker med öppna geodata har blivit godkänd. Sofia sitter nu med FOI och planerar upplägg för fortsatt arbete. Ni som varit med på ansökan kommer bli kontaktade inom kort. Är det någon ytterligare myndighet som vill vara med är bara att höra av er. Sofia planerar att hålla alla uppdaterade och dela med sig av det som faller ut från arbetet.

Sofia gick igenom förslag på fortsatt arbete som FOI tagit fram och ville höra om det finns fler frågor som Geodatarådet skulle vilja dra i gång och jobba vidare med, tillsammans med FOI. Ett förslag från Sofia är att börja skissa på en ny 2:4 ansökan för att få loss medel där utvalda delar tas med.

Sofia tar kontakt med de myndigheter som är intresserade, för att sedan skissa på en förnyad ansökan för utvalda delar och ber att få återkomma med förslag hur vi går vidare. Det är fritt fram att höra av er med frågor till Sofia och anmäla intresse. Sjöfartsverket, Naturvårdsverket och SGI uttryckte sitt intresse på mötet.

Magnus menade att det här berör de flesta myndigheter och föreslog att vi tar upp frågan igen vid nästa möte men uppmanade alla att gå hem och fundera och återkom till Sofia.

Sofia hade också en återkoppling från förra mötet kring representation av Geodatarådet i våra beredskapssektorer. Johanna Bruce har gjort en sammanställning, se bilagan. Det finns sektorer som saknar koppling, vi får fundera hur vi ska förhålla oss till det.

9. Geodatafrågor från gemensamma beredskapssektorer: monitorering av GNSS-funktionalitet

Patrik Wiberg, Sjöfartsverket berättade om GNSS betydelse för sjötransporter och gav exempel på störningar och vilka konsekvenser det kan medföra, se bilaga 7. GNSS är ett samlingsnamn för satellitbaserade navigations- och positioneringsbestämningssystem, och Sjöfartsverket ser ett stort behov av samverkan inom området. Vi myndigheter behöver titta på hur vi kan samverka för att använda de verktyg vi har för att öka den totala förmågan att övervaka och möta störningar på GNSS, påpekade Patrik. Det viktigaste att börja med är att få vetskap om att GNSS-funktionen är störd, för att kunna varna och vidta rätt åtgärder.

Kristoffer Hultgren, MSB berättade hur MSB uppfattade behovet av samordning och kallade till ett första möte med närmast berörda myndigheter, där man diskuterade konsekvenser, risker vid eskalering, kommunikation samt monitorering och framtagande av lägesbild.

Kristoffer informerade att i samverkan med Luftfartsverket håller MSB på att utveckla ett signalstörningsövervakningssystem. I ett parallellt projekt håller MSB på att göra ett mot-svarande för markytan. Här används data från Swepos. Nästa steg är att få data från havsytan, och MSB för diskussioner med Sjöfartsverket om detta här kvarstår en del att göra. När det här är färdigt ska det kunna visualiseras på ett tydligt vis och kunna användas för lägesbilder hos beredskapsfunktioner och andra som har behov av det.

10. Avslut av möte

Susanne tackade för ett intressant möte. Nästa möte hålls 21 maj på Naturvårdsverket, Hammarby Sjöstad. Mötet avslutades.

BILAGOR (FINNS I ANTURA)

1. Geodatarådets handlingsplan för 2024
2. Framtida insamling Geodatarådet
3. Geodatarådet välj geodata
4. Avstämning färdplansuppdraget
5. Status införande av HVD
6. Hot och risker med geodata – fortsatt arbete
7. Monitorering GNSS